

Meie seadus:

Üksikasi loeb, tervikpilt **määrab**

Me oleme spetsialiseerunud õigusele ja me teame, et see eeldab täpsust ja tähelepanu üksikasjadele, kuid meie advokaadid näevad õiguslikust raamistikust kaugemale ja loovad lahendusi, mis keskenduvad iga kliendi ärieesmärkide saavutamisele.

Läheduse ja jäätmehierarhia põhimõtete mõju kohalike omavalitsuste jäätmepoliitikale

ELO TAMM

Advokaadibüroo LAWIN

Teemad

- / Jäätmepoliitika põhimõtted Eestis ja Euroopa Liidus
 - Jäätmehierarhia
 - Läheduse ja iseseisvuse põhimõtted
- / Euroopa Kohtu lahend C-292/12
- / Järeldused kohalikele omavalitsustele

Fookus - segaolmejäätmed

EL ja Eesti jäätmekäitluse põhimõtted

/ **Jäätmehierarhia**

- Direktiivi 2008/98/EÜ Art. 4
- Jäätmeseaduse § 22¹
- Paljude kohalike omavalitsuste jäätmekavad

/ Ettevaatuspõhimõte

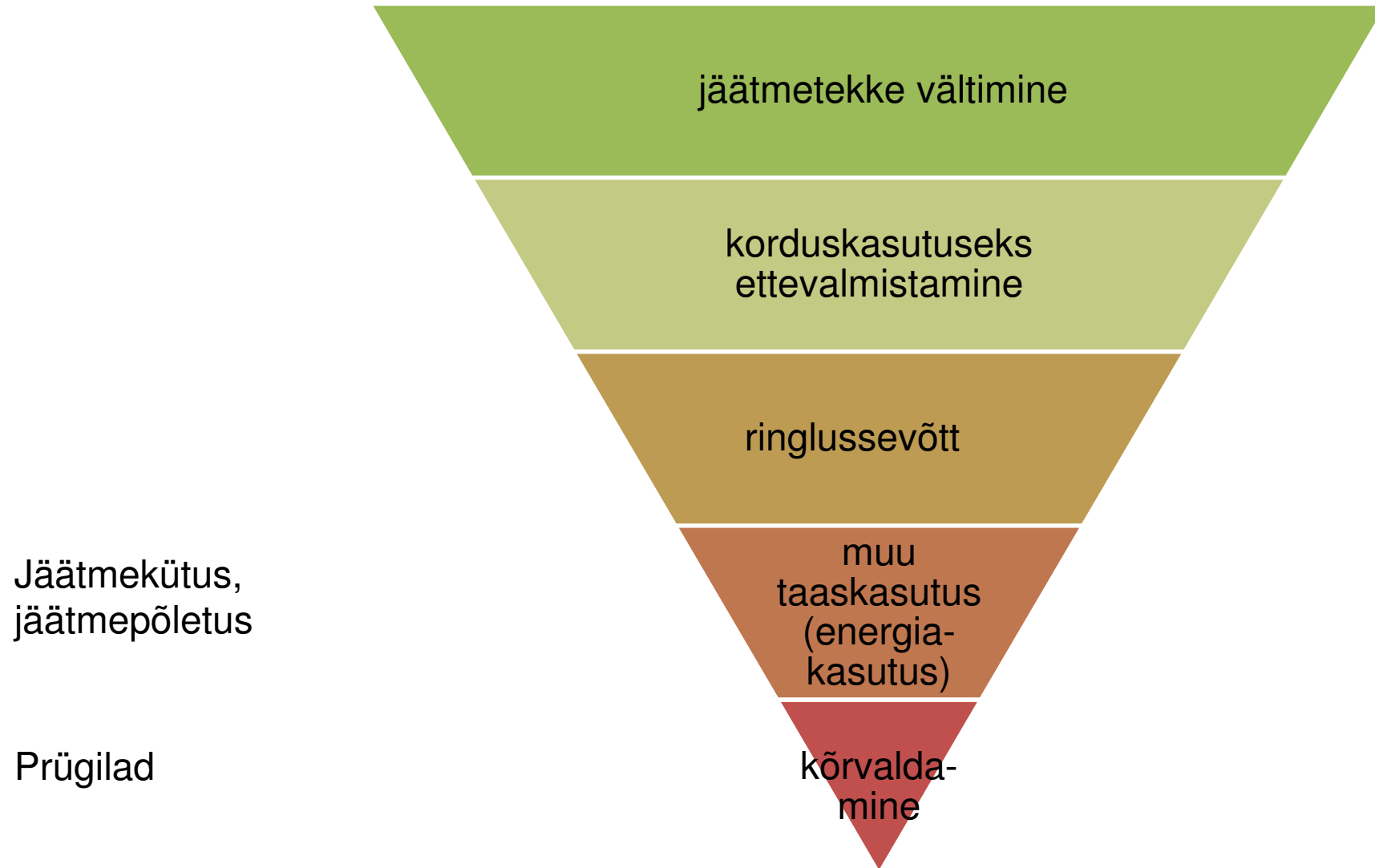
/ “Saastaja maksab” ja tootjavastutus

/ **Läheduse ja iseseisvuse põhimõtted**

- Direktiivi 2008/98/EÜ Art. 16
- Jäätmeseaduse § 32
- Paljude kohalike omavalitsuste jäätmekavad

Jäätmehierarhia ja läheduse põhimõtted on jäätmeseaduse üldosas – seega kohalduvad korraldatud jäätmeveole

Jäätmehierarhia

Läheduse ja iseseisvuse põhimõtted

Iseseisvuse põhimõte

✓ Iga liikmesriik peab individuaalselt või koostöös teiste liikmesriikidega

✓ looma ühtse ja sobiva võrgustiku, mis koosneb jäätmekõrvaldusrajatistest ja rajatistest, et

Läheduse põhimõte

✓ eramajapidamistest kogutud segaolmejäätmed

✓ kõrvaldatakse ja taaskasutatakse

✓ ühes lähimatest (NB! direktiivi ebaõige tõlge)

✓ sobivas rajatises (kõige asjakohasemad meetodid ja tehnoloogia, et tagada keskkonna ja inimese tervise kaitse kõrge tase)

- Võimalik piirata jäätmesaadetiste sisenemist jäätmepõletusrajatistesse
- Võimalik piirata jäätmesaadetiste väljavedu riigist
- Iga riik ei pea omama lõplike taaskasutamisrajatiste täielikku valikut

EESMÄRK: EL tervikuna ja iga liikmesriik eraldi peavad suutma ise oma jäätmed käidelda vastavuses jäätmedirektiivi nõuetega

C-292/12 - Ragn-Sells v Sillamäe

- / Ragn-Sells vaidlustas 2011.a Sillamäe LV korraldatud jäätmeveo hankedokumentid, milles veo sihtkohad:
 - Segaolemejätmed - Sillamäe prügila (MBT terminal)
 - tööstuslikud ja ehitusjätmed - Uikala prügila
- / Tartu Ringkonnakohus esitas Euroopa Kohtule eelotsuse taotluse
- / Euroopa Kohus tegi eelotsuse 12. detsembril 2013.a
- / Menetlus pooleli Tartu Ringkonnakohtus

C-292/12 – Eelotsuse küsimused

Tartu Ringkonnakohtu esitas Euroopa Kohtule neli küsimust

Euroopa kohus vastas vaid osaliselt esimesele küsimusele ning neljandale küsimusele

1. [küsimus esitatud osalisel] Kas kaupade vaba liikumisega ei ole vastuolus, kui liikmesriik lubab teatud piirkonnas anda olmejäätmete töötlemiseks ainuõiguse kindlat jäätmekäitluskohta haldavale ettevõttele ja võtta temalt selle eest tasu olukorras, kus 260 km raadiuses tegutseb mitmeid konkureerivaid ettevõtteid, kellele kuuluvad mitmed erinevad keskkonna nõuetele vastavad ja võrdväärset tehnoloogiat kasutavad jäätmekäitluskohad?
4. Kas direktiivi 2008/98 artikli 16 lõiget 3 tuleb tõlgendada selliselt, et liikmesriik võib läheduse põhimõttele tuginedes piirata konkurentsi, lubada anda jäätmetöötlemise ainuõigus jäätmete tekkimise piirkonna lähimat jäätmekäitluskohta haldavale ettevõttele ja võtta temalt selle eest tasu olukorras, kus 260 km raadiuses tegutseb mitmeid konkureerivaid ettevõtteid, kellele kuuluvad mitmed erinevad keskkonna nõuetele vastavad ja võrdväärset tehnoloogiat kasutavad jäätmekäitluskohad?”

C-292/12 – Euroopa Kohtu seisukohad

Euroopa Kohtu seisukoht anti **vaid läheduse põhimõttele koosmõjus kaupade vaba liikumise põhimõttega - piiriülest jäätmete liikumist võib piirata**

/ **Tööstuslikud ja ehitusjätmed**

- KOV ei või panna jäätmevedajale kohustust vedada tööstuslikud ja ehitusjätmed lähimasse samas riigis asuvasse sobivasse jäätmekäitluskohta, kui need tuleb taaskasutada ja kui jäätmete tekitaja on ise kohustatud viima jäätmekäitluskohta

/ **Segaolmejätmed**

- KOV-I on lubatud eramajapidamistest kogutud olmejätmete puhul panna jäätmevedajale kohustus vedada sellised jätmed lähimasse sobivasse jäätmekäitluskohta, mis asub kõnealuse kohaliku omavalitsuse üksusega samas liikmesriigis.

Lähim sobiv käitluskoht, mis asub samas riigis

Tõlgendust ei antud teistele jätmedirektiivi sätetele

Segaolmejäätmed ja jäätmehierarhia Eestis

- / Segaolmejäätmete teke 2012.a – 267177 t
- / Segaolmejäätmete taaskasutusvõimsused:

Käitis	Käitlusmoodus, võimsus (t/a)
Iru EJ jäätmeenergiaplokk	Masspõletus 220 000
Ragn-Sells	MBT, 120 000
Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus	MBT, 120 000
Uikala prügila	MBT, 24 000

Riigi jäätmekava 2020 hetkeolukorra kirjeldus, lk 19

Täiendavalt on segaolmejäätmete ladestamisvõimalused Uikala, Väätsa ja Paikre prügilates (varasemalt ka Torma prügila)

Ladestamine v taaskasutus kulu

	Aeg (alates)	Saastetasu määr (EUR/t)
/ Segaoimejäätmete kõrvaldamisel (prügilasse ladestamisel) tuleb tasuda saastetasu (keskkonnatasude seaduse § 21 lg 1 p 2)	01.01.2011	14,38
	01.01.2012	17,25
	01.01.2013	20,77
	01.01.2014	24,86
	01.01.2015	29,84
/ Segaoimejäätmete masspõletusele ega jäätmekütuse tootmisele ei ole kehtestatud keskkonnamakse. Vastupidi:		
- Jäätmetest toodetud elektrienergia müüakse elektritarbijatele.		
- Jäätmekütus on toode, mis asendab teisi energiaallikaid ning mida on võimalik müüa tööstuslikule energiatarbijale.		

Kokkuvõte – lähedus ja jäätmehierarhia

- 1. Läheduse põhimõte** Eestis tähendab, et kogu Eesti on lähedal
- 2. Jäätmehierarhia põhimõtte** kohaselt tuleb taaskasutust eelistada ladestamisele ning ringlussevõttu tuleb eelistada taaskasutusele
- 3. Eestis tuleb segaolmejätmed taaskasutada**, kuna see on tehnoloogiliselt võimalik ning see ei ole ladestamisega võrreldes ülemäära kulukas

LAWIN
Expect more

www.lawin.com